

lertid skulde bruge de Midler til at helbrede Folketirken, som det ærede Medlem anviste os, saa tror jeg virkelig ikke, vi behøve nogen videre Forberedelse, thi saa havde vi jo Oplosningen lige straks; naar vi saa Mindretalspræster og komme dertil, at enhver Præst kan lære og forkynde, hvad han vil, saa tror jeg, at Folketirken lige straks vil skilles ad. Saaledes som den ærede sidste Taler mente, at der skulde ændres paa det foreliggende Forslag, tror jeg ikke, det vil gaa, jeg tror, at med en saadan Ændring vil Folketirken opløse sig, og det vil jeg ikke være med til at arbejde for. Jeg tror, det er alt for tidligt at stille Stat og Kirke ad; Tiden vil vistnok en Gang komme dertil, men jeg tror, det endnu ligger langt ude i Fremtiden; skal det blive til Betsignelse for Folket, maa det ikke ske endnu.

Bojsen: Hvis jeg forstod det ærede Medlem fra Middelfart (Henning Jensen) ret, opfordrede han den højtærede Kultusminister til at tage under Overvejelse, hvilke Skridt der maatte være at anbefale for at bringe Orden i de tvivlsomme Forhold, hvorunder den danske Folketirke for Tiden befinder sig. Hvis jeg, som sagt, har forstaaet det ærede Medlem ret, finder jeg dog Anledning til for mit Vedkommende at udtale, at jeg ikke er tilbøjelig til at rette nogen saadan Opfordring og da mindst til den nuværende Regering, da jeg antager, at saadanne Foranstaltninger, der skulde gaa i Retning af den Aand, hvorunder vi i det hele taget nu regeres, ikke ville være til de Forventninger, som i alt Fald jeg nærer til Fremtiden paa dette Omraade. Men næst dette Forbehold lige overfor det ærede Medlems Opfordring til Kultusministeren, vil jeg dog udtale, at det ærede Medlem sigtede, forekommer det mig, langt udbøvet det Maal, han tilskyndende har sat sig, idet hans Udtalelser nemlig gik ud paa at anbefale saadanne folketirkelige Foranstaltninger, som kunde tilfredsstille hans Øjemed og fylde afgøre den Træng, som han mener, at det overvejende Antal af den danske Folk nærer i religiøs Henseende. Jeg siger, at det ærede Medlem derved sigter langt ud over Maalet, og det kom tydeligt til Rende derved, at han som Forbillede, som Mønster for den Ordning, som han tænkte sig indført her til Lands, nævnte Lande som Syssland, Svejts, Belgien, Holland o. s. v. Jeg skal da gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at vil han sit Maal, maa han søge at gaa en anden Vej, og han har da ingen anden Vej at gaa end at søge en Ændring i Grundloven. Derved skiller den danske Forsatning sig fra den

tyste, belgiske, hollandske og svejtsiske, at vi have ligesom i Norge og til dels i Sverige den udtrykkelige Bestemmelse, at den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folketirke og som saadan understøttes af Staten. I Belgien og Holland er Reglen den, at Staten overhovedet retlig kun beskytter ethvert forøvrigt frit religiøst Samsund og sikrer Statens Borgere Religionsfrihed. Efter den præssiske Forsatning hedder det kun, at ethvert Religionsfællesskab, som oprettes i det præssiske Rige, har at knytte sig til den kristelige Religion; nærmere bestemmes det ikke der. Den Tante, som det ærede Medlem nu har gjort sig til Talsmand for, vil maaste tilnærmelsesvis — jeg sender ikke det ærede Medlems Følelser i den Retning — men maaste vil den tilnærmelsesvis kunne tilfredsstilles ved den Ordning, der finder Sted i Preussen. Men det ærede Medlem maa altsaa erindre, at det utvivlsomt vil kræve en Grundlovsforandring, hvis man skulde komme ind i det Spor, han anbefalede, og jeg tror, det derfor ikke usfordøent at gøre opmærksom paa, hvor stor en Rækkevidde en Tanke af denne Art i Virkeligheden har.

Henning Jensen: Jeg skal gøre det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgfreds (Bojsen) opmærksom paa, at jeg ikke har rettet nogen Opfordring til den højtærede Kultusminister om at tage denne Sag i sin Haand; jeg rettede, saa vidt jeg husker, kun det Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister, hvad han vilde gøre for at raade Bod paa de mislige Forhold, som efter disse Præsters Udsagn vare i Folketirken. Naar det ærede Medlem gjorde mig opmærksom paa, at den Forandring, der foreslaas af mig, forudsætter en Grundlovsforandring, saa var det jo heller ikke saa forfærdeligt at saa en Grundlovsforandring, naar det viste sig, at der paa et vist Punkt virkelig trængtes til en saadan. Jeg vil da gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at hvis det er saaledes, som det er blevet sagt af to af de Præster, der ganske vist have det største Kendskab til de firkelige Forhold her i Danmark, netop fordi de rejse saa meget — jeg har jo ogsaa en hel Del Kendskab dertil, og jeg tror, at der i det mindste er en hel Del i det, som den første af disse Præster har sagt, medens jeg udtrykkelig paa andet Sted har taget Afstand fra, hvad den anden har sagt — kan det ikke nytte, at det ærede Medlem siger os, at det staar i Grundloven, at den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folketirke, thi saa er den det faktisk ikke. Hvis det er saa, at der er ni Tiendebøle eller et